

Twentse Post

MAANDBLAD VOOR CULTUUR EN GESCHIEDENIS

BEELDENE KUNST, STREEKTAAL, NAAM- EN VOLKSKUNDE

nr. 12

1973

12^e jrg.

DE TWENT EN ZIJN TAAL

ALS GEBOREN TWENT WETEN we allemaal, dat onze streektaal — ons dialect — verschilt van dat van bijv. Salland. Ook weten we, dat het Twentse dialect plaatselijk verschilt. Voorts is er verschil van taal tussen stad en platteland, al zal dit meer en meer gelijkgeschakeld worden door de betere communicatie.

Maar als deze verschillen al zo dicht bij elkaar liggen, waar zullen we dan de grens moeten trekken? Wat verstaan we dan onder ons Twents dialect en meer algemeen: wat verstaan we onder dialect?

Vele taalkundigen geven hier een verschillende definitie.

Voor wat de lokale verschillen betreft binnen een streek (in dit geval Twente), stelde dr. Arnold Rakers zich terecht op het standpunt dat tot goed Twents gerekend dient te worden alles, wat binnen deze streek plaatselijk als goed Twents bekend staat. Daarmee wil gezegd zijn, dat een Dene-kamper, die zijn 'mooderspraake' beheerst, evengoed Twents spreekt als degene, die thuis is in de 'Mundart' van Ootmarsum of van welke Twentse plaats dan ook.

De taalkundigen Jo Daan en D. P. Blok in hun bijdrage: „Van Randstad tot Landrand” schrijven:

„Dialecten zijn regionale omgangstalen in de ruimste zin van het woord, met uitsluiting van de verschillende nuances van regionaal gekleurd nederlands.”

Wat verstaat men dan weer onder regionaal gekleurd nederlands?

Het is de manier van praten, die de gedachte oproept: „Je kunt altijd wel horen, dat hij uit... (Limb., Gr., Fr., etc.) komt”.

Ik ben niet zo gelukkig met deze definitie. Misschien is die van prof. Van Ginniken nog wel zo goed, nl.: „Dialect is een taal, die in klanken, verbuiging, enz. afwijkt van het A.B. (Algemeen Beschaafd) en gesproken wordt door een groep mensen, die bij elkaar wonen.”

Echter ook deze begripsomschrijving bevredigt niet. Immers, we moeten dan de term A(lgemeen) B(eschaafd) weer nader bepalen. Genoeg hierover.

'BESCHAAFD'

Sommige mensen zijn van mening, dat dialecten onbeschaafd zijn. Ze passen zich dan zoveel mogelijk bij het nederlands aan en spreken dan vaak een mengtaaltje, dat juist wél onbeschaafd is, helaas.

Bezoen schrijft hierover op blz. 66 in zijn boek 'Taal en volk van Twente':

„Nee Jan, ik kan 't nie wachten hoor, 'k ben veel te druk. Fenna, wi'j me nie eem helpm? Kan 't dasje nie voor krijgn. Waa zijn die kotte boornknoopies toch? Gister he'k ze nog op de stoel had lig. Kijk is eem boom op de kast; daar he'j 'n paa lucifer. He'j ze nog nie? O fijn. Ik ben dr blij van. Das ook weer in odder. He'k de haar glad zitn? No moe'k anmaakn want 't zou me begrootn ak te laat kwam. Dat hoort zich to niet en 't zou voor de dominez ok nie aadeg weezn. No, 'k ben dr klaa mee; de arm doet me de zeer van, wi'j da wé gloobn? Hier, daar hej dat eene boornknoopje weer; pasop, daar ligt ie al voor de grond; wi'j die nie eem opkrijgn? Nouw daag. Zuj me straks ophaaln. Doa-ag.”

De Graafschopper spot ok met dee leu dee meent, dat hoogduuts veurnamer is en daorum ok al zo'n gebrokn duuts sprekt as in 't now volgende gedicht van L. Rakers.

Ja nich plattdeuts, merk dich das.

'Plattdeutsch sprechen mit die Kinner?'
Nee, Frau Battels, tun wir nich.
Diese aulderwetsche Sprache
ist ja furchterlich.

Was die Leute da mangs schreiben
in die Zeitung, cheen och cheen.
Da musz ich ja über lachen:
'Plattdeutsch darf nich unnergehn.'

Was mein Mann is, der sagt immer
'Henderika, weisz du was?
Sprech man hochdeuts mit die Kinner
Ja nicht plattdeuts, merk dich das.'

'Ja, Frau Klomp, ich sag auch immer
Man musz mit doch mit die Zeit.
Meiner is so für das Platte
und das tut mich furchbar leid.

Heinrich, sag ich, gib dich Mühe
Wir wohn hier doch in die Stadt,
wir sin doch moderne Leute
un die sprechen nicht mehr platt.

Denk doch mal an unsre Kinner.
Wenn die nach die Schule gehn
die könn sicher dann vons Deutsche
helemaal kein Wort verstehn.'

'Recht, Frau Battels. Für das Platte
da sin wir auch ga nich für,
und ich will Sie mal was sagen
Drum verwesseln unsre Blagen
auch kein einmal mich und mir.'

Anderen gaan niet zover, maar durven toch in goed Twents niet meer te zeggen: 'daor hes ne weer' of: 'hee dech, dat hee de lichten (bretels) nich nörig hef.'

[foto:] De schrijver van deze bijdrage, de Ootmarsummer P. v. d. Maas (gepens. hoofd van een lagere school te Denekamp).

TAALINZICHT

Wie zijn dialect goed kent, schaamt er zich niet voor, omdat hij weet, dat zijn volkstaal evenveel recht van spreken heeft als welke andere taal ook. Hij durft er zich zelfs op te beroemen, dat zijn streektaal behoort tot de groep van dialecten, die zich uitstrekken over bijna geheel West- en Noord-Duitsland.

„Das Plattdeutsche war einst die Welt- und Diplomatsprache der

Hanseaten die es in Hamburg, Lübeck, Visby so gut wie in Brugge, Bergen, Londen und Nowgorod gebrauchten.“

[Karl Tissen: Plattdütsch Lävott, Landschaft-Mensch-Sprache; Verlag Heinz Holzberg, Oldenburg.]

Als ik hier in de stad Ootmarsum kinderen hoor praten, verneem ik bijna geen Twents meer. Jammer. Hoe komt dat? Vele ouders zijn de opinie toegedaan, dat het Twents een struikelblok is op de basisschool.

Ik ben het daarmee niet eens, al weet ik, dat ik daarmee het gelijk nog niet aan mijn kant heb. Er is heel wat voor en tegen te zeggen. Op een enkel aspect wil ik hier ingaan.

Gelijknamige Twentse en Nederlandse woorden hebben vaak niet dezelfde betekenis. Nemen we als voorbeeld het woord *zwak*. In het Nederlands betekent dit *niet sterk* of *niet op de hoogte*. Maar in het Twents betekent het *lenig*. Een ander voorbeeld: *greun*, 'n *Greun ei* is een *ongekookt ei*. Heel wat anders dan *groen*. Nog een voorbeeld: *Hee is 't er slim an too*. *Slim* is *erg*, maar niet *schrander*. Dat is bij ons *leep*.

Pleit dit nu niet tegen mijn stelling, dat het Twents niet schaaft bij het onderwijs in 't Nederlands? Is de onderwijzer een Twent, dan behoort hij op het verschil in betekenis te wijzen. Is hij geen Twent, dan zal het kind zelf tot de ontdekking komen, dat er verschil is. Het leert op deze manier tweetalig denken. Het inzicht in de taal met de verschillen in morfologie, structuren, etc. kan er door worden verrijkt!

Karl Tissen: „Es ist Dummheit zu meinen, dasz Kinder es mit der hochdeutschen Sprache spä-

ter in der Schule leichter haben. Das ist ein Irrglaube denn er-fahrungsgemäsz werden platt-deutsch sprechende Kinder eben-so gut, wenn nicht sogar besser, mit dem Hochdeutsch fertig als Kinder mit oft falschem Hoch-deutsch.“

Een ander misverstand is, dat bepaalde woorden — zoals *krank*, *telder*, *stork*, *strumpel* e.a. — van Duitse afkomst zijn. Het zijn autochtone Twentse woorden, die, zoals zovele andere, ook over de grens gebruikt worden. Bezoen, aan wie ik dit ontleen, zegt: Hoe geleerder, hoe verkeerder.

Aan de ander kant zijn er ook Twenten, die verbasterde woorden voor oer-Twents houden, zoals bijv.: *frankiel* (moedig, vrijmoedig [Fr.: franquille]), *preenspaols* (voornamelijk [Fr.: principal]), *kaskenade* (herrie [Fr.: gasconnade]), *simsetke* (soort lijfje [Fr.: chemisette]), *vertesteweren* (in wanorde brengen [Fr.: destrueren]), *sieto* ('Iej mut miej *sieto helpn*' [Latijn: cito]), *pe-taansie* (belangrijk [Fr.: importance]).

TAALONTWIKKELING

Welke factoren bewerkstelligen de verscheidenheid van talen en dialecten?

△ Klimaat en luchtgesteldheid hebben hier invloed.

Zo sluiten de Zeeuwen de keel min of meer af met de tong om deze te beschermen tegen de gure wind. Met de tong kan dan niet sterk gearticuleerd worden. Het gevolg hiervan is o.a. dat een 'd' tussen twee klinkers en een 'r' voor de 's' vaak wegvalt: broeders wordt broers.

△ Ook de cultuur doet haar invloed gelden.

Ik denk hier aan de zogenaamde tweede hoogduitse klankverschuiving, die het volledigst is in de Beierse en Oostenrijkse hooglanden, veel minder in midden-Duitsland, en in N. Duitsland alsook in Nederland valt er niets van te bespeuren. Volgens Wundt hebben we hier met cultuurinvloeden te doen of meer in het algemeen met een psychologisch verschijnsel. Deze hoogduitse klankverschuiving heeft hoofdzakelijk het verschil tussen Nederlands en Hoogduits teweeggebracht. *Vader wordt Vater, deur-Tür, ik-ich, spreken-spreken, laten-lassen, eten-essen, paard-Pferd, dorp-Dorf, Schaap-Schaf, twee-zwei.*

△ Verder speelt ook het karakter van een volk een rol.

Het karakter van de Twent is vrijheidslievend, onverzettelijk, behoudensgezind, uiterlijk koud, gesloten voor vreemden, wél vertrouwelijk en openhartig in vriendenkring. Hij beschouwt zwijgzzaamheid als een deugd:

„'t Is nen knappen sprekkert den nen zwieger verbetert.“

„Sprekkn kan e nog lang genug, as e 't zwiegen mer leert.“

De groep zelve ziet er op toe, dat de deugd van zwijgen niet omslaat in spreek-angst:

„Hee is bang, dat hee zien moond eer verslit as zien gat.“

Nu plegen stugge, gesloten naturen de mond slechts weinig te openen. De klinkers zullen dientengevolge 'n eigenaardige, scherpe kleur hebben. Ook de manier, waarop de uitgangen van de infinitief worden uitgesproken, nl.

hengelo

BLOEMSIERKUNST
K. Hunia & Zn.
Tuindorpstraat 38, Tel. 12751

COOP.
RAIFFEISENBANK
Parallelweg L.S. Hengelo Tel. 10061
Bijkantoren: Oldenz.str. 168, Beukweg 81 en Oelerweg 26.

VERSTEEG's veearve
veur hoese en earve
Sloetsweg 382
Hengelo (O.) — Tel. 12207

H. ter Braak
T.L.-VERLICHTING
40 & 20 watt compl. met lamp [14.75]
Bornsestraat 24 Tel. 16137

H. J. Krakkers
AANNEMERSBEDRIJF
Tel. Hengelo 12964
Nieuwbouw, Onderhoud- en Betonwerken

Hannink
Timmerfabriek NV
Hengelo (O.) — Tel. 13701
Levering van:
kozijnen, ramen, deuren, trappen
enz. voor utiliteits- en woningbouw

Voor elke reportage
Tuindorpstraat 28 - Telefoon 14394
PRINS - HENGELO

VERLICHTING
v. Merksteijn
Burg. Jansenplein 35 Tel. 18556

• MEUBELN
• TAPIJTEN
• BEDDEN
PETRI voor de moderne
woninginrichting
MARKTSTR. 15

Voor al uw
elektrische installaties
op elk gebied
**N.V. Electro
Techn. Bureau**
v/h Sterckel
KOEKOEKSWEG 49, HENGELO

Voor het inrichten
van Uw woning:
Woninginrichting **Frans Tanke**
Weemenstraat 61. - Tel. 12862. - Hengelo (O.)
Zie overzichtelijke etalages en 3000 m² showroom

VOLKSWAGEN
Onderhoud · Service · Verkoop
AUTO-BEDRIJF **HUISKES NV**
Deldenerstr. 134 Hengelo

Makelaarskantoor
ROTTINK N.V.
Deldenerstraat 36-38, Telefoon 13041, Hengelo (O.)
VASTE GOEDEREN ♦ ASSURANTIËN ♦ HYPOTHEKEN

TUSSEN STADHUIS- EN ST. LAMBERTUSTOREN
OPTICIEN
WESTEN
LEVERANCIER
AAN ALLE
ZIEKENHUSEN
HIERNUT GEBRUIKT
COLLECTIE INDIEN
DALLMUTJEN
Westen Woont Weemenstr. 15

HET SPEELGOEDPALEIS
Teutelink
Enschedeese str. 22, Hengelo

BEHANG EN VERF
Fa. Wed. J. Walhof
Dorpsmatenstraat Hengelo

MORSINK
SOLASPECIALZAAR
Weemenstr. 6, Tel. 17832 Hengelo

Automobiëlbedrijf
Van Laar
en
Feijten
Fnschedese str. 127 - Tel. 13983 - Hengelo
DAF

**Autospuitinrichting
BEVELSBORG**
Ingericht met moderne AUTOSPUIT, en MOFFELCABINE
BINNENHAVEN 68 TEL. 14432

Portje Dames-, Heren-,
Kinder-pyama's
en -ondergoed;
schorten etc. etc.
ALTIJD
GOEDKOOP!!
Deldenerstraat 8
HENGELO

SINDS 1845:
Van Wezel
Transport — Montage
Kraanverhuur
Tel. Hengelo 19541
Tel. Amersfoort 11333
„Wiej veurt van allens“

SPAR

als een sonantische 'n', komt, dunkt me, hieruit voort: *loopn, brengn, kriegn*.

Het Twents heeft daardoor iets hards, iets afgebetens. Ook de vele neusklanken zijn een gevolg van de toegeknepen lippen.

Nu ik hier reeds wijs op verschil tussen Twents en Nederlands, zou ik een reeks van afwijkingen kunnen noemen, zoals bijv. meer Umlaut-vorming, minder diph-tongering, dus minder tweeklan-ken en e-i-wisseling, meer onvol-komen klinkers.

Al met al een ander vokalisme (klinkerstelsel), maar eveneens een ander konsonantisme (mede-klinkerstelsel).

Ik ga hier niet verder op in. Het zou te grammatisch worden.

TAALEIGEN

Het Twents heeft een eigen woordvoorraad en typisch eigen gezegden.

Enkele voorbeelden:

Wat steet dee rogge *drong*.

Wat zitte wie hier *spee*.

't Geld is *beteun*.

Zit toch nich zoa *teumig*, doe kas ok wa *tugen* das nen handtas helps, of kas soms weer nich wochn?

Trek anner *tuug* an, doe zös d'r zoa *ropperig* oet en in de kiste *verspocht* 't die toch meer. Doe raaks ans in de *porre*.

Wat zös tr verkommen oet. Jao, Jans is *belmundig* wes en hef mie teggn de *dunegge* houwn.

Wat bi'j toch *albannig*. Iej könt oe ok nooit *eegn*, ie hebt aait wat te disseln.

Too, *sliep* dat mes ees, 't is zoa *slee*.

Doo 't zölf, Ik heb dr gin *verlet* um.

Wat bis ne *hapschere*, zoa *met-willig* as groot bis. Mer doe zas d'r gin *wille* an hebbn.

Doe kas nich veeln, da'k em *teu-mig* zit.

'k Har di'j 'n *luk* wiezer hoaln, mer ja, doe hes nich meer *benul*. Doe bis *door*, nen *döl*.

Zo zou ik nog lang kunnen verder gaan met woorden als: *wil-moods, tuk, brugge, swil, wilwas* (pezig vlees), *giebeln, basse, school, frosseln, dawweln*, of eigen diernamen zoals: *ne vroote, nen ulk, ne ewwetassche, 'n kroetje (nettelkönnink), 'n snigge, 'n wandleppelke, nen kateeker, 'n bouwmanneke, miegempe, 'n gaf-feltand* (oorworm), of planten-namen: *hotte, posse, kroazen, roo-bol, storkskeurn, weepe, kleew-klasche, sikkenkroed*.

Zij verder nog gewezen op de eigenaardige gewoonte van de Twent, om een gezegde nog eens door een herhaling te bevestigen: „t Bint aarige wichter, dat bint.”

„Daor drei 'k ginne hand veur um, dat dook nich.”

„Ie mut nich alns verlakschouwn, dat muj nich.”

Ook door wordschikking en andere grammaticale bijzonderheden onderscheidt het Twents zich van de algemene landstaal. Veel van het Twentse taaleigen is be-waard gebleven in de spreekwoor-den en gezegden, die vaak onver-anderlijk van generatie op gene-ratie zijn overgeleverd.

SPREKWEUR EN ZEGSWIEZEN

Vooruit dan. *Now geet 't schaop-scheern los*:

As 'n stork de vrouwleu in de beene bit, möt de manleu met 'n rap-kloomp loopn. De buven gaot dan hen kraomschuddn. 'n Kleinen lig in de weege (heija) en vaar en moo möcht umbeurten schom-meln en leedkes zingen, zoas bv.:

Suja, suja, keendecken
't Pöpke steet in 't speendeken
Dan za'k 't pöpke kriegen
Wis doe dan nich zwiegen

Gao nao de markt
En koop ne koo
'n Stukske van de longen
Is good veur nen zeeken jongen
'n Stukske van de pens
Is good veur 'n zeek mens,
[kiele, kiele, kiele

Jao, d'r heurt wat too um de kin-ner groot te kriegn. De vaar foe-tert wal ees, mer wat wi'j: Wat old is, bromt geern, en wat joonk is, spölt geern, en de koo is mangs vergettn dat hee kalf west is. Nen appel valt aans nich wied van 'n boam en 't is 'n good wicht, dat nao zien vaar slaagt. Rekkent dr aans op: Aj kinner oetstuurt, kriej kinner weer. Mer van de andere kaante, kinner en dronken leu zeit de waarheid. Zee möt zich daor aans nich op laoten veur-staon, want as kinner as vinger-heu, wilt poepn as grote leu, dan bast heur 'n eers. Laot ze leewer spölln met hun ofteliempkes, hun leedkes bie 't töwkespringn, bie 't kaatsieballn. En nich te vergettn de leedkes in 'n kring, hun spotleedkes

en gao zo mer deur.

Onze wichter

greuit op en dan vedan kömp de tied, dat ze an trouwn denkt. Now ja, laot trouwn eer 't verbod-den wödt. Mer jongs, kiek good oet. 't Oage wil ok wat hebbn: Wel 'n vöggelke nemp, wil dr ok wal ne mooie veer anzeen. Do dr aans weer nich te völle op oet, ie wet wa: de mooiste sterkskes geft de schetterigste beeskes, en: dr is gin jufferke zoa kroes of ze hef wa nen loes. Vrouwleu en peere möj nao de beene kiekn. Jao, mer met menske en perevleis woj 't meest bedrögn. Noe kuj wa zeggn: Dee oe van God is todach, wödt oe wal op 't berre brach, allemaol good en wal, mer 'n peerd koapn en ne vrouw zeukn, möj zölm doen en de beste beste zeuk ie op stal. Ze zegt wa: Dr trouwt gin paar of ze liekt op mekaar, mer wes vernemstig: 't Zint alle-maol lachende wichter, mer waar komt dan al dee hellige wieve vandan? Nem ginne drilschute, 'n wipgat, ok ginne hapschere en weet wa: Wichter, dee fluit en hoonder, dee kraeit, bint nich weerd, daj ze 'n nek umdraeit. Denk d'r ok ees an: ne rieke broed brenk aske an 'n heerd. Jaowa, mer as de vrouw nen goln stool met brenk, wil ze dr ok op zittn. Waart oe 'n luk jongs, ie komt er zoa nog nich achterdaale, ie komt zoa nog nich in 't ossnbook te staon.

De wichter hebt zich aans ok wa an. Krieg mer ginne kleur as 'n legend henneke. Opdoon dut de botter verkoapn. Wanneer dan 'n rechten Josef kump, zeg Maria van jao. Aj 't mer nich met me-kaar in 't väätken kriegt, dan brech de jong oe 't achterhekke en dan hej 't nus onder 'n boam

liggn. Ie möt aans ok wa oetkiekn, wichter. Nem ginnen fielaar, of nen pinnensnieder, mer ene dee oaver de böame kan, Gao nich op 'n hook van de taofel zittn, want dan mag ie in zeum jaor nich trouwn, of binnen 't jaor en dat is wa wat reukloos. 'k Hop, daj dr een oet doezend treft, mer ja, das 'n ringelduufken.

Onze platte spraoke

Wel oonze platte spraoke heurt
Ik mean veur 't eerste maal
Denkt wal, wat is dat ongeleerd
Zoa stief en plomp as staol.

Meer gao nich wied, ok onder oons
Bint völ dee net zoa bleert
Daorbie wör eer in 't oldershoes
Juust dizze spraoke leerd.

Doch wel ze heelmaol grondig kent
Dee is en blij eer trouw.
Is praot in 't plat nich mooi met vrend?
En zalig met de vrouw.

Heurt dan nich ok dat woord van leu
In 't plat zoa leef zich an?
Wel daor zien levn lang met deu
Dee is nich slech d'r an.

Daorum, wel zich in Twente best jao
[veult
En 't oldershoes noch eert
Veur den blij oonze spraok verduid
Heel mooi en achtensweerd.

George Bonke

Aj eenmaal trouwd bint, wichter, dan heurt ne goo vrouw en ne goo katte in hoes of aans ezegd: Nen goo vrouw en nen goon hoond heurt onder 't eerste geboont en as 'n eersten dan van de berre-plank of is, is 't wa in odder, of nich soms?

Zuunig wèn is dan de bosschop, want de vrouw kan met de slippe ('n schollook) meer 't hoes oet-dreagn as de man met twee peere 't hoes inveurn kan.

Mangs möj oe 't gat oet 'n haakn loopn, aj 't al in de riegoe wilt hoaln. Ne vrolleu haand en nen koostet möjt nich stil staon. Van de andere kaante: Wès nich zoa door, daj oe oaweral met ofkleit, 't möt toch mangs eerst lieder woddn eer as 't better wödt. Denk dan leewer: waor water west is, kump water weer.

Ie könt er aans better mét ver-lègen wèn as um verlègn. Daor-um smiet nich te gauw wat weg: Waj wied vot smiet, haal ie 't eerste weer. Gèf 't leewer an 'n aarm menske, want rieke leu zeer en arme leu pannekook dat röp veer. D'r bint aait nog leu dee gin nāgel hebt um 't gat te krabbn, waor in hoes gin blind peerd wat kan kapot loopn, waor de muze doad veur de spinde ligt. Daor is zölf's deur 't riek niks te haaln, trek ne bolhenne 'n stat ees oet of nem nen loes ees meer as 't lewn. Wel van armoed spreenk, spreenk nich wied. Be-helpen is gin zat ettn. Ie möt ok nich met 'n enen kiel 'n annern losslaon, mer wa wisse nich ne vette gaanze 't gat smeern. Ok möj dr nich zoa an too wen, daj wa wilt blaozn, mer 't mel in 'n bek holn.

'n Menskenlèwn is verschillend: Bij 'n een geet 't van Vollenhoven, en bi'j 'n anner van Spaorndam. 't Geld wast oe nich op de rugge. Aj met nen tooën tuk betaaln könt, bi'j um besten of. Laot oe nich alles ofnieveln en leen nich alles oet, want aj 't gat oetleent, möj oet de ribbn sch. . . .

Van geld alleen köj nich levn. 'n Twent is um de wiel gastvri'j en hee hölt van 'n kot gebed en 'n langen metwos. Umsgeliëks

RAIFFEISENBANK

'Kedingen'

te

Goor en Diepenheim
voor al uw bankzaken

krig man zien gerak. Zorg er veur, daj 't meske boam in de spinde hebt, dan krieg ie 't köpke van de gaarwe. Allo, laot oe nich neugn, zeg de vrouwe; op één been köj nich gaon. Ie möt oe good anhebbn, want as 't op is, is 't ettn doan, wes dr daorum oaver oet, daj ne bönne in 't lief kriegt, mer laot oew oage nich grötter wèn as oew mage. Zet 'n boek nich op 'n leest, zoa daj dr wa nen loes op könt knappn. Ok met nen borrel staot ze hier gauw klaor. 'n Snaps is nich veur de gaanze brouwn. Ie könt 't nooit jonger doon en ie hebt zoa nog ginne snerre in 't oor. Zoa wied möj 't ook nich laotn kommn. Spaor oe leewer. Dee zienn eier-korf bewaart, bewaart ginn rotnn appel. Denkt er umme: Krank woddn kump te peerd en geet te voet weer weg. Hol 'n kop kold, de veute wörm, achter de poort open, dan laot alle dokters naor de bliksem loopn. En och: Ne verkaoldheid doert met 'n dokter veerteen dage en zonder dokter twee wekke.

Aj dr aans een hen waterdösken hebt, wodt 't lieder. Mer ja, waj hebbn zölt, ontloop ie nich. Komp de tied, dan komp de plaoge. Wie zölt 't beste mer hoppn, 't slimste kump vanzölf. Mer daorum möj de moodveern nog nich laotn hangn. Ie hoeft oe ok nich 't gat oet 'n haakn te loopn. Men kan toch alle leu nich van danke wen. Ie könt toch nich teggn bak-oamt angaapn, en teggn 'n voor mes köj nich anstinkn. Ja, wat nich kan is nog nooit ebeurd, mer 'n naakt keerl in 'n tuk schietn, daor woj drok met. Ie könt noe eenmaal ok nich heksn en blauw-varwn en . . . wel nich better weet, lacht um zien eign scheidt.

Zoa kon'k nog wa 'n zette deur-gaon, mer 't kan — duch mie — wa lukken.

Now köw ons tot besluit ofvraogn: Hef 't nog wa zin um zoa te struuvn veur 't behold van ons plat?

Ik denke dan an 't mooie gedicht van Arend Lamm:

Moder

En hes doe dan gin öllie meer
Moderspraoke in de peer
Van diene lampe?
Et wodt soa duuster um dien woord
Wi'j seet et ja soa rech nich meer.

Een vlämken wakkelt in de wind
Wi'j hoalt de hand an 't glas
Dat et nich oet mag gaon.

Dien lech — lankwielig hef et brand
Doezend jaor is nich soa min
Meer hier in onze hand.

En onderwiel nog bore wi'j
Nao ni'je wellen, ni'je bronnen
In diene deepe gronden
Dee soa stil sint en behods.

Arend Lamm

Laote wie ons Twents hoog holn en de moderspraoke sprekn en gebroekn waor wie könt. En onderwiel boorn nao ni'je welln, ni'je bronn um heur vlämken brandend te hoaln.

P. v. d. Maas

TP
WEGWIJZER

oldenzaal

ERRES PHILIPS
TELEVISIE
Ben Lansink Oldenzaal
Grotestr. 20 Tel. 2981

ADVERTEREN IS ETALEREN

GESCHENKBON

G. Morselt p.

Zoveel schitterende geschenken...
En evenzoveel verschillende smaken.
Geef een geschenkbond.
Blij met een geschenkbond
G. Morselt

almelo

drogisterij - parfumerie
PRÜMERS
Bornsestraat 72 - Tel. 5650
Het huis voor geschenken

In vroeger dage daansen de leu op de dell' n veertoer. Weer völ later 'n zeuensproonk. Rechtovoort foxtrot, wals en cha cha cha in nijmoosse daansscholen:
Wim POLMAN
Ootmarsumsestraat 26 - Tel. 4880

HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT
de Mooie Vrouw
(TEVENS BENZINE-STATION)
Een van de oudste zaken in Twente
OOTMARSUMSESTRAAT 488 - ALMELO

Olympia
Tel- en Schrijfmachines
G. H. v. d. VEEN
Grotestr. 104 Tel. 12666

Bondsspaarbank
Nutsspaarbank
voor al uw BANKZAKEN

Kantoren te Almelo, Wierden, Vriezenveen, Rijssen, Nijverdal en Borne

■ VEEVOEDER
■ KUNSTMEST EN
■ LANDBOUW-
BENODIGDHEDEN
in de beste kwaliteiten !!!

Door grote omzet
lage prijzen bij
A.B.T.B.
ALMELO

LIJNDIENSTEN
Oldenzaal - Denekamp - Grens - Nordhorn
MODERNE TOURINGCARS
Uitgebreid reizenprogramma

voor keukens
Oldenzaalse Bouwmaterialen-
handel B.V.

VéGé
voor ^U/_W levensmiddelen
guller met zegels.. guller met guldens
Op VéGé-artikelen steeds
10 0/0 kort. in geldzegels

Voor
een deskundig uitgewerkte
C.V.-installatie
E. HEIDEMANN & Zn
Boterstraat 13-15, tel. 2077
Eekboerstr. 71, tel. 2708; b.g.g. 2349
OLDENZAAL

Aannemer van kabel-, gas- en waterleidingwerken
Tevens montage en lassen van kabels en leidingen

SIERS'
BUIZEN- EN KABELLEGEDRIJF N.V.
OLDENZAAL

CHEMISCH REINIGEN
In één dag klaar
Beter - Vroeger - Goedkoper
Tempo Rohofstraat 2
Telef. 14354
(FILIAAL: Wed. Veldhuis, Ootmstr. 276)

**DIVERSE
PLAATSEN**

**HOTEL HAARHUIS
ZENDEREN**
IN 'T HERTE VAN TWENTE

Elke gemotoriseerde weg-
gebruiker tankt bij voorkeur
vloeiende brandstof bij:
„Total-Bornerbroek”
omdat hij dan
► zuinig en voordelig rijdt
► met soepel lopende motor
► die het volle vermogen behoudt

DENKT BIJ HET OPLOSSEN
VAN UW PROBLEMEN
RUIMTEVERWARMING
OOK AAN AARDGAS
Gem. Energiebedr. Rijssen

EEN ABONNEMENT OP DIT
BLAD KOST 17.50 PER JAAR

**Speciale
reparatie-afdeling**
Antieke Uurwerken.
TH. BUDDE
JUWELIER-ANTIQUAIR
OOTMARSUM
Marktstr. 10 - Tel. 05419/261

Antoon Hutten
**VOOR DE LOOP
EN DE SLOOP**
Van Opel, Ford en VW
alle onderdelen
Denekamperstr. 9, Tel. 2863
Sloperij Ootmarsumsestraat

COÖP. ZUIVELFABRIEK
De Eendracht
ROSSUM
Het beste adres voor alle zuivelproducten

de zaak met meer
dan 150 toonkamers

Coöperatieve Raiffeisenbank
MARKELO
de bank waar U 't beste zit

„de kop'ren smorre”
Twents ethoes in Maarkel
en de grote weg van Hengel naar Doerter
(Twentsa specialiteiten)

Coöp. Aan- en Verkoopvereniging
Albergen
Tel. 05494-207

Veevoeder, Meststoffen
Brandstoffen, zaaigoed
Pootgoed, Div. artikelen
Alle veevoerders onder CLO-contraôle

C.I.V. LANDBOUWERSBELANG
Haaksbergen
C.L.O.-mengvoerders
Ruwoeders
Brandstoffen

enschede

oostvogel
sinds
1998
ENSCHEDÉ
Haverstraatpassage 1-3

A. v. d. Leest Radio
Enschede Televisie
Radio onderdelen - Electrotechnische artikelen
Erkend reparateur en installateur
OLDENZAALSESTRAAT 39 - TEL. 10688

Aornt Peppelenkamp opni'j
20 verhalen rond de figuur A.P.
door de meestersverteller Herman
v. Velzen. [9.75]
Bij de boekhandel en bij
uitg. WITKAM enschede
de klomp 22 - tel. 12773

Voor herenkleding
het beste bij **Besters**
Van Loenshof 12, Enschede

FOTO **GOBO** FILM
Van Loenshof 10 Tel. 15271
Filiaal: Olfenolensingel 37 Tel. 16118

N.V. Aanneming-Mij. vh.
H. W. TE PAS
Enschede
Burgerlijke en Utiliteitsbouw
Gewapend Betonbouw
Grond-, Water- en Wegenbouw

Fijnhout- en Triplexhandel
Fa. W. LANGE
Spelbergsweg 97, Tel. 4638
levert: Fijnhout, Triplex, Hard- en
zachtbaard, Vlas- en spaanplaat enz.

Motor defect?
naar **JULO**
direct !!!
Purmonstraat 15-19
ENSCHEDÉ

**Machinefabriek
ARENS & Zn**
tandwielen
Perikweg 52

GENTLEROY
VOOR
VRIJETIJD-
KLEDING

KONINKLIJKE TEXTIELFABRIEKEN
GEBR. VAN HEK N.V. ENSCHEDÉ.
DRI-SIL SILICONE